

समाज भूषण बाबूराव उर्फ अय्यासाहेब जोषी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

सत्रांत परिक्षा २०१६-२०१७

विषय - मराठी (G-2) आधुनिक मराठी साहित्य व उपयोजित व्यावहारिक मराठी

पुस्तक - जीवनवेध

द्वितीय वर्ष, कला

Entry

वेळ - २ तास

पुण - ६०

- प्र.१ पुढील पैकी एका विषयावर अर्जलेखन करा. ५
- अ) तुमच्या महाविद्यालयात लिपिक (क्लार्क) पद भरावचे आहे. त्यासाठी नोकरीचा अर्ज करा.
- ब) तुमच्या महाविद्यालयात शिक्षवृत्ती मागणीसाठी अर्ज करा.
२. खालील परिच्छेदातील अस्तुद्ध शब्द शुद्ध करून परिच्छेद लिहा. १०
- भाषा हा मानसाच्या जिवनाचा एक अवीभाज्य भाग आहे. जिवनाच्या सध्यात मानूस भाषेच्या माध्यमातूनच व्यवहार करत असतो. इतकेच नव्हे, तर तो जीवास्तुद्धा भाषेतच करतो, स्वप्नस्तुद्धा भाषेतच वाहतो. ज्याला भाषाच येत नाही असा मानवसमूह जन्वीच असू शकतो नाही. ईतर प्राणीमातरांच्या तुल्येने मानसाने स्वताची मि पंगती करत घेतली आहे, तीच्या मुख्यत्वे त्याची भाषा आहे. भाषेद्वारेच मानसाला संचारता पाहणे, सामाजिक संस्था निर्माण करणे आणि संस्कृतीचा विकास करणे शक्य झाले.
- भाषेचे आमच्या जिवनात इतके महत्त्व असूनही भाषेच्या स्वरूपाबद्दल आपल्याला फारच थोडी माहिती असते. ध्वनि हे भाषेचे माध्यम आहे म्हणजे भाषेचे संकेतस्थवस्था ध्वनिसंकेतावर आधारलेले असते. इतर संकेतप्रणालीच्या तुल्येने भाषा हि अर्धीक सुट्टीत, लवचीक, वेधीध्वस्त, उमकूत आणि केव्हाही सहज वापरता येणारी संकेतप्रणाली आहे.
- प्र.२ खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ५) १०
१. सावित्रीबाई जुळे यांची दोन स्वमाख्येसिद्धे सांगा.
२. महर्षि कर्जे यांच्याचा गावच्या लोकांनी बहिष्कार का टाकला.
३. महाराजा सयाजीराव गायकवाड यांनी शैक्षणिक कार्यास कोणत्या प्रकारे पाटीला दिला.
४. कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्या शिक्षण संस्थेचे नाव काय ?
५. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी सनामाला कोणता उद्देश दिला.
६. 'सांजवात' या लेखातील पात्रांची उमे सांगा.
७. कर्मवीर बरकासाहेब बाप यांनी कोणते कार्य केले ?
- ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. १०
१. चरित्र म्हणजे काय ?
२. चरित्र लेखनाचे उद्देश सांगा.
३. चरित्राची रचना कोणत्या तीन अंगांनी बनलेली असते.
४. चरित्र लेखकाला चरित्र लिहितांना कोणती पध्द पात्रांनी लावतात.

५. चरित्राचा पाया व कलास कलास म्हटले जाते.
६. माणसीतील सर्वात जुने चरित्र कोणते ?
७. चरित्र व कादंबरी यातील भेद सांगा.

प्र.३ अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही १)

१. आत्मचरित्र म्हणजे काय ? स्वरूप स्पष्ट करा.
२. आत्मचरित्र लेखनासाठी प्रेरणा कोणती असते ?

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही १)

१. टीम लिहा. - प्रबोधनकार ठाकरे यांच्या आईचा स्वभाव
२. डॉ. बाळसाहेब आंबेडकर यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे पैलू थोडक्यात निरवृत्त करा.

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

१. सवित्रीबाई फुले यांच्या शैक्षणिक व सामाजिक कार्याचा परिचय करून घ्या.
२. महात्मा सयाजीराव गावक्याड यांनी सामाजिक कार्यासाठी दिलेल्या योगदानाची चर्चा करा.
३. कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची वैशिष्ट्ये सांगून त्यांनी शिक्षण क्षेत्रात केलेल्या कामगिरीचा आढावा घ्या.
५. भाऊसाहेब हिरे यांनी सहकारक्षेत्र व शेतकऱ्यांसाठी केलेले कार्य केले ? शिस्तानुसार स्पष्ट करा.

○○○